# ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

The relationship between administator's competency and effectiveness of school under Khon Kaen provincial administrative organization

ชาตรี ประสมศรี[1] แพ็ต รมยะ[2] สมาน นาวาสิทธิ์

**บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ตามการรับรู้ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จำนวน 269 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาตนเอง รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคล และด้านการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัย

2. ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคล และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน

3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะทางการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร ด้านการมีวิสัยทัศน์

**คำสำคัญ**: สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิผลของโรงเรียน

[1] นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

[2] อาจารย์ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

[3] ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหาดคัมภีร์ จังหวัดเลย

## Abstract

This research was designed : 1) to study the principal's competence and school effectiveness regard for the teacher's perception, and 2) to study the relationship between the principal's competence and school effectiveness. The research sample consisted of 269 teachers and educational personnel drawn from schools under Khon Kaen Provincial Administrative Organization. The research instrument applied for data collection was a rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient.

The findings indicated as follows :

1. The total aspect of the principal's competence was clearly found at a high level. By aspect found obviously was the self development was the highest mean then followed by the personnel's potential development and the aspect of visions respectively while the analysis, synthesis and research was found evidently at the lowest mean.

2. The school effectiveness was found distinctively at a high level in overall aspect. By aspect it was found evidently that the highest mean was the capability of student development for obtaining the positive attitude and followed by the personnel's potential development and the capability of solving the problems in school respectively. The capability of change and school development was found at the lowest mean.

3. The principal's competence was positively associated with the school effectiveness at a high level with the statistical significance at .01 level. The highest relation found was the school effectiveness on the capability of student production to achieve the academic continually was positively associated with the principal's administrative competence on the vision aspect.



**Keywords:** administrator's competency, effectiveness of school


## ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้เต็มศักยภาพ (ภิญโญ สาธร, 2519) ดังนั้น สถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่พัฒนา การทำหน้าที่ต่าง ๆ จะบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารและการจัดการของผู้บริหาร โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ผลักดันให้เป้าหมาย แผนงาน นโยบาย และมาตรการต่าง ๆ ของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ หากผู้บริหารของสถานศึกษาด้อยคุณภาพสถานศึกษานั้นก็ไม่อาจที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้ ดังที่ สมคิด บางโม (2544) กล่าวว่า คนเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งของการบริหาร เพราะคนเป็นผู้ปฏิบัติงานทุกอย่างขององค์การ หากไม่มีคน หรือมีคนไม่มีคุณภาพการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การย่อมดำเนินการไปได้โดยยากยิ่ง โดยความรู้ความสามารถและทักษะการบริหารของผู้บริหารที่จะทำให้สามารถปฏิบัติงาน และควบคุมดูแลให้บุคลากรปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายขององค์การ หากการ

บริหารงานไม่ดี องค์การจะประสบกับปัญหาในการบริหารงานเป็นอย่างมาก

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 มาตรา 35 ได้กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งเป็นผลให้ภารกิจ อำนาจหน้าที่ ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง โดยให้อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาและของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นอำนาจโดยแท้ตามกฎหมายกำหนด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

โดยที่การบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลของโรงเรียน อยู่ในภารกิจงานของสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมนุม ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาบุคลากร รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ซึ่งในระบบการศึกษาของประเทศไทย จึงได้มีการปฏิรูปการศึกษาขึ้น

การปฏิรูปการศึกษา จึงเป็นแนวทางที่มีความสำคัญยิ่งต่อการปรับเปลี่ยนการศึกษาให้เป็นการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ เครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาของไทยคือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นับเป็นครั้งแรกที่นโยบายการศึกษาของชาติมีสถานภาพเป็นพระราชบัญญัติ เป็นการปรับเปลี่ยนครั้งสำคัญทั้งแนวคิดโครงสร้าง และกระบวนการ ด้วยความมุ่งมั่นที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยและคุณภาพของคนไทยโดยรวมให้สูงขึ้น(กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

สถานศึกษา เป็นหน่วยงานปฏิบัติที่สำคัญยิ่ง มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยให้เป็นคนดี คนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพมีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ มีจิตใจประชาธิปไตย มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เป็นคนเก่ง คนเก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิตโดยมีความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลก ทันเทคโนโลยี มีความเป็นไทย สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพและทำประโยชน์ให้เกิดแก่ตนเอง สังคมและประเทศชาติ เป็นคนมีความสุข คือ คนที่มีสุขภาพทั้งกายและจิตใจ เป็นคนร่าเริงแจ่มใส ร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษย์สัมพันธ์มีอิสรภาพปลอดจากทาสอบายมุขและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเพียงพอแก่อัตภาพ สามารถปรับตัวได้เหมาะสมกับสถานการณ์และสังคมที่เปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษาจะได้ผลดีเพียงใดจึงขึ้นอยู่กับการบริหารงานในสถานศึกษาเป็นสำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) จึงได้กำหนดกรอบการบริหารงานในด้านต่างๆ ไว้ เพื่อเป็นหลักปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา และดำเนินการบริหาร

ที่เป็นอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ผู้บริหารสถานศึกษาเองต้องเป็นผู้ที่สามารถบริหารสถานศึกษา ได้อย่างเต็มที่ ให้ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึ กษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องดำเนินการในภารกิจต่าง ๆ ต้องใช้ทักษะในการบริหารและการจัดการเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะทักษะในด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านเทคโนโลยี

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการบริหารสถานศึกษา ตามการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล เป็นเรื่องใหม่และมีการดำเนินงานเพื่อการบริหารหลายขั้นตอน ดังนั้น ในการบริหารให้สถานศึกษาได้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ จึงมีความจำเป็นต้องมีสมรรถนะในการบริหารงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัย จึงมีความสนใจศึกษาสมรรถนะทางการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นว่าผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษามีสมรรถนะทางการบริหาร ใน 8 สมรรถนะ คือ สมรรถนะหลัก ได้แก่ สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สมรรถนะด้านการบริการดี สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม และสมรรถนะประจำสายงานการบริหาร ได้แก่ สมรรถนะด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวัดสมรรถนะด้านการสื่อสารและการจูงใจ สมรรถนะด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคล และสมรรถนะด้านการมีวิสัยทัศน์

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ตามความคิดของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

## วิธีดำเนินการวิจัย

**1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง**

**1.1 ประชากร** ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์ การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2553 จำนวน 563 คน จำแนกเป็น ผู้บุคลากรทางการศึกษา จำนวน38 คน และครูผู้สอนจำนวน525 คน

**1.2 กลุ่มตัวอย่าง** กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2553 จำนวน 269 คน จากจำนวนประชากร563 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน(Krejcie and Morgan, 1979 อ้างถึงใน พิชิต ฤทธิ์จรูญ 2544)

**2. ขั้นตอนการวิจัย** การดำเนินการวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักเกณฑ์และความรู้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน 2) กำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย 3) สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย 4) เก็บรวบรวมข้อมูล 5) การวิเคราะห์ข้อมูล และ 6) การสรุปและนำเสนอผลการวิจั

**3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น3 ตอน ดังนี้ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบถามแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บ ริหาร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งระดับการวัดเป็น 5 ระดับ และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งระดับการวัดเป็น 5 ระดับโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมืออยู่ระหว่าง0.60-1.00

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล**ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยการแจกแจงหาค่าความถี่และหาค่าร้อยละ(Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของตัวแปรได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 วิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

## ผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถา นศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น สรุปผลได้ดังนี้

1. **ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม**

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน269 ฉบับ ได้คืนมา 269 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามข้าราชการครู และบุ คลากรทางการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.19 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 49.81 มีอายุตั้งแต่ 30 ปี ลงมา คิดเป็นร้อยละ 23.79 อายุมากกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 76.21 ซึ่งมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 68.03 สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 31.97 ตามลำดับ

2. **สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น**

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน มีข้อค้นพบดังนี้

2.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์สูงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิบัติงานในทุกภารกิจ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการปฏิบัติงานในทุกภารกิจงานอย่างชัดเจน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษานำนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

2.2 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์สูงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิบัติงานในทุกภารกิจ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการปฏิบัติงานในทุกภารกิจงานอย่างชัดเจนตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษานำนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

2.3 ด้านการบริการที่ดีโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความ

ตั้งใจในการปรับปรุงระบบการให้ บริการมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียน และผู้บริหารโรงเรียนมีความมุ่งมั่นในการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียน

2.4 ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการศึกษาค้นคว้า หาความรู้เพื่อนำมาพัฒนาตนเองให้มีความรู้เพิ่มขึ้น และผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญในการเข้าสัมมนาในเชิง วิชาการ และข้อที่ 2 ผู้บริหารโรงเรียนได้มีการติดตามข่าวสารในเรื่องการพัฒนาองค์กรเพื่อพัฒนาโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารโรงเรียนได้ติดตามหาองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ

2.5 ด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนและร่วมปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำในการบริหารงานรู้จักเสียสละให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้อื่นเสมอตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่า เฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการปรับตัวให้เข้ากับผู้ใต้ บังคับบัญชาและผู้อื่นได้

2.6 ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษาเพื่อจัดทำข้อมูล สารสนเทศ และผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่องตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการพัฒนางานอย่างเป็นระบบและชัดเจน

2.7 ด้านการสื่อสารและการจูงใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 3 คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการพูดโต้ตอบข้อคำถามต่างๆ ได้อย่างชัดเจนและเป็นที่ยอมรับและผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารโต้ตอบกับผู้ใต้บัง คับบัญชาและผู้อื่นได้เป็นอย่างดีตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการพูดชักจูงน้ำน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้อื่นเห็นตามแนวความคิดเป็นอย่างดี

2.8 ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมสนับสนุน และให้โอกาสผู้ใต้บังคับบัญชาได้พัฒนาตนเองและองค์ความรู้ในรูปแบบต่างๆ และผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการให้คำปรึกษาแนะนำผู้ใต้บังคับ บัญชาในปัญหาต่างๆ ได้ดี

2.9 ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและปฏิบัติงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ และผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถและได้กำหนดวิสัยทัศน์ ใน การบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการ

ยอมรับแนวคิดหรือวิธีการใหม่ๆ ของผู้ใต้บังคับบัญชา หรือกฎระเบียบใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนางาน

**3. ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้ศึกษาแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล**

ประสิทธิผลของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้าน ผู้ศึกษาแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านมีข้อค้นพบดังนี้

3.1 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์มีความเชื่อมั่นในตนเอง รองลงมาคือ โรงเรียนได้มีการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแผนการเรียนที่ได้กำหนดไว้และโรงเรียนได้นำผลการเรียนของผู้เรียนมาวิเคราะห์วางแผนปรับปรุงเพื่อนำมาพัฒนาตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนมีการตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนตลอดเวลา

3.2 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรี ยนให้มีเจตคติทางบวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บุคลากรในโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการควบคุมจิตใจของตน มีคุ ณธรรม จริยธรรม และอยู่ในระเบียบวินัยที่ดี รู้จักพัฒนาตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา รองลงมาคือ บุคลากรในโรงเรียนให้ความสำคัญและการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ดี และส่งเสริมให้นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตย และบุคลากรในโรงเรียนมีความมุ่งมั่นในการให้ความรู้ และอบรมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่ดี ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ บุคลากรในโรงเรียนมีความตั้งใจในการดำเนินงานปฏิบัติงานบริหารด้วยความเสียสละและอุทิศตนให้กับการเรียนการสอน

3.3 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บุคลากรในโรงเรียนใช้ศักยภาพของตนร่วมกันในการพัฒนาโรงเรียนให้เจริญยิ่งขึ้นรองลงมาคือ บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันประเมิน ผลการดำเนินการตามแผนการพัฒนาโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกันดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนที่ได้ร่วมกันวิเคราะห์ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันนำผลการประเมินผลมาดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนในจุดที่ยังบกพร่อง

3.4 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บุคลากรในโรงเรียนมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาในด้านการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบความสำเร็จรองลงมาคือ บุคลากรในโรงเรียนเอาใจใส่ติดตามผลการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างจริงจังตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ บุคลากรในโรงเรียนได้ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

**4. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น**

จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเ รียนอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยขอนำเสนอดังนี้

เมื่อพิจารณารายคู่ เรียงตามลำดับตามความสัมพันธ์ จากมากไปน้อยพบว่า สมรรถนะของ

ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับสูง รองลงมา คือ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับสูง และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูงตามลำดับ

และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่และรายด้าน ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียน เรียงตามลำดับความสัมพันธ์จากมากไปน้อย พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระดับสูง รองลงมาคือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์สูงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระดับสูง และด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระดับสูง ตามลำดับ

## อภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวประเด็นสำคัญที่พบเห็นในการศึกษาตามความมุ่งหมายและสมมติฐาน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

**1. การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ตามความคิดของข้าราชการครู**

จากผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาตนเอง รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคล และด้านการมีวิสัยทัศน์ตามลำดับทั้งนี้เพราะพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 ได้กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้อง การของผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องดำเนินการในภารกิจต่าง ๆ ต้องใช้ทักษะในการบริหารและการจัดการเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียนมีการศึกษาค้นคว้า หาความรู้เพื่อนำมาพัฒนาตนเองให้มีความรู้เพิ่มขึ้น ให้ความสำคัญในการเข้าสัมมนาในเชิงวิชาการ มีการติดตามข่าวสารในเรื่องการพัฒนาองค์กรเพื่อพัฒนาโรงเรียน มีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและปฏิบัติงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้จึงอาจทำให้ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนผลการศึกษาพบว่า ระดับปัจจัยทางการบริหารมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

**2. การศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ตามความคิดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**

จากผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคล และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนตามลำดับ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์มีความเชื่อมั่นในตนเองบุคลากรในโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการควบคุมจิตใจของตน มีคุณธรรมจริยธรรม และอยู่ในระเบียบวินัยที่ดี รู้จักพัฒนาตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา ให้ความสำคัญและการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ดี และส่งเสริมให้นักเรียนมีความเป็นประชาธิปไตยมีความมุ่งมั่นในการให้ความรู้ และอบรมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่ดีส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกและได้แสดงออกในกิจกรรมต่างๆ ที่พึงประสงค์ของสังคม และโรงเรียนได้มีการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแผนการเรียนที่ได้กำหนดไว้ด้วยเหตุนี้จึงอาจทำให้ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรีย น ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

**3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น**

จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึก ษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิ ทธิผลของโรงเรียน รองลงมา คือ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับสูง และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูง ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษา เป็นหน่วยงานปฏิบัติที่สำคัญยิ่ง มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยให้เป็นคนดี คนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพมีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ มีจิตใจประชาธิปไตย มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เป็นคนเก่ง คนเก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิตโดยมีความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลก ทันเทคโนโลยี มีความเป็นไทย สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพและทำประโยชน์ให้เกิดแก่ตนเอง สังคมและประเทศชาติ เป็นคนมีความสุข คือ คนที่มีสุขภาพทั้งกายและจิตใจ เป็นคนร่าเริงแจ่มใส ร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษย์สัมพันธ์ มีอิสรภาพปลอดจากทาสอบายมุขและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเพียงพอแก่อัตภาพ สามารถปรับตัวได้เหมาะสมกับสถานการณ์และสังคมที่เปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษาจะได้ผลดีเพียงใดจึงขึ้นอยู่กับการบริหารงานในสถานศึกษาเป็นสำคัญ นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2546) จึงได้กำหนดกรอบการบริหารงานในด้านต่างๆ ไว้ เพื่อเป็นหลักปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อ

ตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา และดำเนินการบริหารที่เป็นอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ผู้บริหารสถานศึกษาเองต้องเป็นผู้ที่สามารถบริหารสถานศึกษา ได้อย่างเต็มที่ ให้ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องดำเนินการในภารกิจต่าง ๆ ต้องใช้ทักษะในการบริหารและการจัดการเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะทักษะในด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านเทคโนโลยี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผ ลของโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการบริหาร คือ ปัจจัยสมรรถนะขององค์การ ปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ ปัจจัยบรรยากาศของโรงเรียนและปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน นอกจากนี้สมพร หิรัญลักษณ์สุต (2553) ได้ทำการวิจัยความสัมพั นธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เช่นเดียวกับสำเริง รองในเมือง (2545) ได้ทำการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า พฤติรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ประสิทธิผลของโรงเรียน และชฎากาญจน์ เจริญชนม์ (2553) พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชา การของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง

## สรุปผลการวิจัย

1. ระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาตนเอง รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคล และด้านการมีวิสัยทัศน์ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยโดยทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคล และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน โดยทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ประสิทธิผลของโรงเรียนด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะทางการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร ด้านการมีวิสัยทัศน์

## ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากข้อค้นพบของการวิจัย พบว่า องค์ประกอบของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการวิเคราะห์

สังเคราะห์ และการวิจัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประเมินผลการพัฒนางานอย่างเป็นระบบ และชัดเจนเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ให้สูงขึ้น

2. จากข้อค้นพบของการวิจัย พบว่าองค์ประกอบของประสิทธิผลของโรงเรียน ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น บุคลากรในโรงเรียนควรที่จะร่วมกันนำผลการประเมินผลมาดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนในส่วนที่ยังบกพร่อง

3. จากข้อค้นพบของการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีความสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาในการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และดำเนินการบริหารให้เป็นไปตามเป้าของวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

2. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

## เอกสารอ้างอิง


กระทรวงศึกษาธิการ (2546). **พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ชฎากาญจน์ เจริญชนม์ (2553). **ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2544). **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา**. กรุงเทพฯ เฮ้าส์ออฟเดอร์มิสท์

ภิญโญ สาธร. (2514). **หลักการบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

สมคิด บางโม. (2544). **องค์กรและการจัดการ**. กรุงเทพฯ: จุนพับ ลิชชิ่ง.

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2551). **ปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน: การพัฒนาและการตรวจสอบความต้องการของตัวแบบ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สมพร หิรัญลักษณ์สุต. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต2**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

สำเริง รองในเมือง. (2545). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.